

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

**poslankyně Pavly Golasowské k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění
zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých
souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

(sněmovní tisk 593)

V čl. I bod 67 zní:

„67. § 39 zní:

„§ 39

(1) Prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství se činí

a) v českém jazyce nebo

b) v jazyce národnostní menšiny, jestliže se v posledních dvou sčítáních lidu hlásilo k této národnosti vždy alespoň 10 % občanů obce, v jejímž územním obvodu se prohlášení činí, a pokud o to souhlasně požádají oba snoubenci nebo osoby, které chtějí vstoupit do partnerství, a oddávající a matrikář ovládají jazyk této národnostní menšiny; protokol o uzavření manželství a protokol o vstupu do partnerství se vyhotovuje vždy v českém jazyce.

(2) Pokud je snoubenec nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, neslyšící, němý nebo nemluví nebo nerozumí jazyku, v němž se činí prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství, je nutná při prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství přítomnost tlumočnicka³⁷⁾. Účast tlumočnicka zajišťuje jeden ze snoubenců nebo osob, které chtějí vstoupit do partnerství, na vlastní náklady, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Bez přítomnosti tlumočnicka nelze prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství v těchto případech učinit.““.

Odůvodnění:

V roce 2015 došlo k radikální změně dřívější praxe českých matričních úřadů ohledně vedení občanských svatebních obřadů v jiném jazyce než českém. Svatební obřady byly v například v polském jazyce vedeny desítky let, a to i v období minulého režimu. Přestože zákon záležitost vedení svatebního obřadu v jiném jazyce než českém výslovně neupravuje, připouštěla dlouhodobá ustálená praxe matriční úřadů uskutečnění svatebního obřadu například v polském jazyce až do roku 2015, ve kterém bylo vydáno výkladové stanovisko ministerstva vnitra Č. j. MV – 63670-12/VS-2014 (dále jen: „Výkladové stanovisko“), které dospělo k závěru, že „prohlášení snoubenců o vstupu do manželství, resp. Vedení celého sňatečného obřadu v cizím jazyce (jazyce národnostní menšiny) zákon o matrikách neumožňuje.“

Ačkoliv toto výkladové stanovisko není z formálního hlediska právně závazné, v praxi se jím veškeré matriční úřady řídí. Praxe konkrétních úřadů se pak liší, přičemž některé vyžadují, aby výhradně projev vůle novomanželů byl proveden v českém jazyce, jiné zase trvají na tom, aby i projev oddávajícího byl pronesen výhradně česky.

Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Podmínky pro výkon tohoto práva upravují zvláštní právní předpisy.

Z toho důvodu předkládám tento pozměňovací návrh, který by měl umožnit vedené sňatečného obřadu v jazyce národnostní menšiny za splnění dalších podmínek.

Výše uvedená textace ustanovení § 39 odst. 1 zakotvuje dvojí podmínku pro uplatnění menšinového jazyka – musí se jednat o oblast 1) tradičně obývanou národnostní menšinou, současně národnostní menšina musí obývat příslušnou oblast ve 2) značném množství. Tyto dvě podmínky vylučují případnou obavu, že by si právo na vedení sňatků v menšinovém jazyce mohlo nárokovat všech 14 tradičních uznaných menšin v České republice. Zároveň musí jazyk národnostní menšiny ovládat i oddávající a matrikář.

Platné znění relevantních částí novelizovaných zákonů s vyznačením navrhovaných změn

§ 39

(1) Prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství se činí

a) v českém jazyce nebo

b) v jazyce národnostní menšiny, jestliže se v posledních dvou sčítáních lidu hlásilo k této národnosti vždy alespoň 10 % občanů obce, v jejímž územním obvodu se prohlášení činí, pokud o to souhlasně požádají oba snoubenci nebo osoby, které chtějí vstoupit do partnerství, a oddávající a matrikář ovládají jazyk této národnostní menšiny; protokol o uzavření manželství a protokol o vstupu do partnerství se vyhotovuje vždy v českém jazyce.

(2) Pokud je snoubenec nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, neslyšící, němý nebo nemluví nebo nerozumí jazyku, v němž se činí prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství, je nutná při prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství přítomnost tlumočnicka³⁷). Účast tlumočnicka zajišťuje jeden ze snoubenců nebo osob, které chtějí vstoupit do partnerství, na vlastní náklady, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Bez přítomnosti tlumočnicka nelze prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství v těchto případech učinit.